

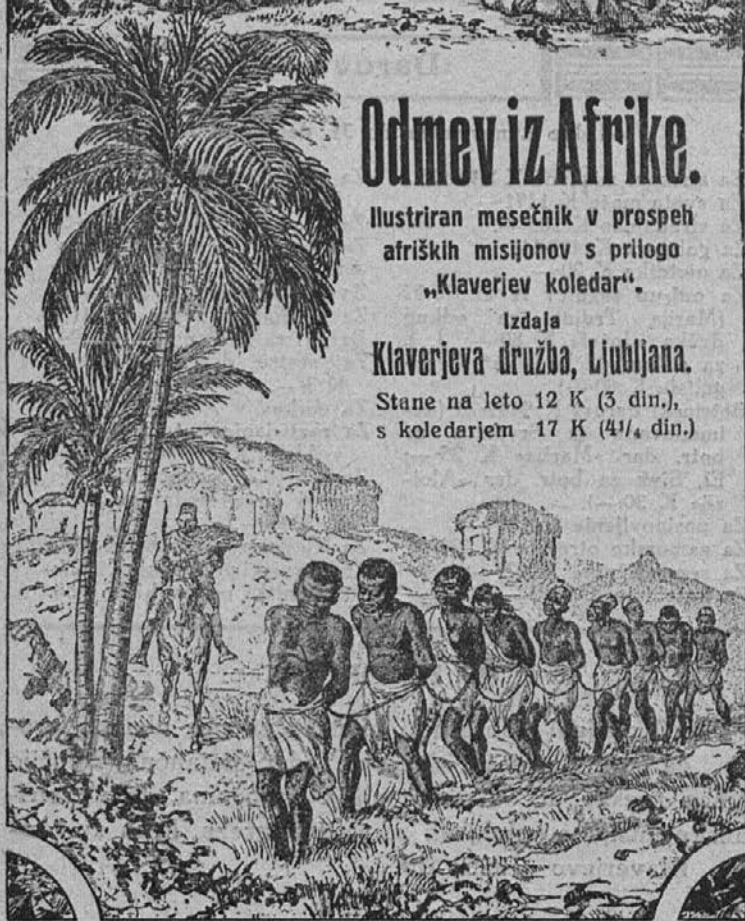
Odmev iz Afrike.

Ilustriran mesečnik v prosep
afriških misijonov s prilogo
„Klaverjev koledar“.

Izdaja

Klaverjeva družba, Ljubljana.

Stane na leto 12 K (3 din.),
s koledarjem 17 K (4¼ din.)

Naročila naj se naslavlajo:

**Družba sv. Petra Klaverja — Ljubljana
za hotelom »Union«, Miklošičeva cesta 3.**

Velikodušne mladenke, ki žele vstopiti v Družbo sv. Petra Klaverja kot »pomožne misijonarke za Afriko«, naj se s prošnjo zaupno obrnejo na vrhovno voditeljico g. grofico Mr. Ter. Ledóchowsko v Rimu 23, via dell' Olmata 16, ali pa na tajništvo vrhovnega vodstva v Ljubljani, za hotelom »Union«, Miklošičeva cesta 3.

VSEBINA:

Dušna premija. — Duhovno pomladno veselje. — Iskrica. — Velikonočni prazniki v Afriki. — Pismo zamorskega bogoslovca Mihaela Jawe na svoje dobrotnike. — Križarska vojska molitve za Afriko. — Slovesnost proglatitve mučencev iz Ugande za blažene. — Črni kralj dežele Bazuto. — Šala in resnica. — Večno plačilo. — Iz škofje Loke. — Usoda žene v poganstvu. — Spreobrnjenje črne princezinje. (Dalje.) — Kronika Družbe sv. P. Klaverja. — Ljubezen je iznajdljiva. — Sliki: Prvoobhajanci v Ugandi. — Sir Henrik na vizitaciji po Ugandi.

Darovi

od dne 1. novembra do 31. decembra 1920.

Za afrikan. misijone K 8494-76.	Za kruh sv. Antona K 12.491-12
Za svete maše K 1171.—.	(I. I. K 100.—).
Za stradajoče K 183.—.	Za Klaverjev vinar K 596-61.
Za gobavce K 427-11.	Za Zvezo otrok za Afriko
Za ujetnike K 20.—.	K 863-80.
Za odkup sužnjev K 12.015-92	Za mašno zvezo K 3194.—.
(Marija Trdina za odkup	Za misijonsko zvezo K 141-60.
dečka »Jožef« K 80.—; I. I.	Darovi za krščence K 1260.—.
za odkup dečka »Ivan Evan-	Za sestre dragocene Krvi
gelist« K 80.—).	K 3.—.
Botrinski darovi K 9447-78 (ne-	Za cerkev v Afriki K 240.—.
imenovana iz Središča za	Za razširjanje katoliškega tiska
botr. dar »Marija« K 25.—;	v Afriki K 569-80.
El. Sivk za botr. dar »Aloj-	Za prosto uporabo K 571-76.
zij« K 30.—).	Darovi brez podatkov
Za posinovljenje K 180.—.	K 2346.—.
Za zamorske otročiče K 723-10.	Za Klaverjevo družbo K 404-40.
Za semeniščnike K 177.—.	Podporniški prispevki K 927.—.
Za katehiste K 1303.—.	Udeležniški prispevki K 7-50.

POZORI!

Naši cenjeni dobrotniki in naročniki se uljudno prosi-
sijo, da pri pošiljatvi denarja vedno natančno določijo
namen zneska, to se pravi, ali je naročnina, ali za afri-
kanske misijone sploh, ali za mašno zvezo, kruh sv. An-
tona, Klaverjevo družbo itd.

Prvoobhajanci v Ugandi.

Dušna premija!

V namen naših naročnikov in dobrotnikov daru'e o afriški misi'onski škofje in misijonarji letno 500 svetih maš,

Duhovno pomladno veselje.

Minila je mrzla zima in pomlad, ta krasna poslanka božja, je priplula v deželo. Velika noč, praznik pomladi, je tudi naša srca napolnila s sladkim veseljem, z neko tajno, skrivnostno srečo. Aleluja! Kristus je vstal! — odmeva radostno iz naših svetišč. Kaj bi bila pač pomlad brez upanja na večnost? Le mimoidoč vetrič. Tako pa nam je kapljica nebeške blaženosti, ki nas čaka onkraj groba, ako bomo živeli zvesto po sv. veri in umrli v milosti ter prijateljstvu božjem.

Toda več kot tisoč milijonom ljudi nanovo se probujajoča narava ne prinaša nobenih tolažilnih misli na večnost. In med te reveže spadajo predvsem pogani, ki tavajo še v temi nejevere in mrazu praznoverja in zmot. Pomažite nam, da privedemo tudi nje k solncu prave vere, in sicer z molitvijo in milodari za uboge zamorske otročiče! Kako genljivo in spodbudno nam opisuje neka misijonska sestra spremembo iz sužnosti k blaženi prostosti otrok božjih! Piše namreč:

»Razen zunanjih gojenk imamo tudi deset notranjih, ki smo jih z odkupom iztrgale iz rok grozovitih in poželjivih mohame-

dancev. Ako bi jih ne kupile, bi starši te otroke, ko odrastejo, zahtevali nazaj ter jih dobro vzgojene za drag denar prodali mohamedancem. Da obvarujemo ta uboga bitja pred tako nesrečo, računamo na milosrčnost dobrotnikov v Evropi. Otroci se pri nas uče vsega, česar je potrebno dobri gospodinji, kakor šivanja, pranja, kuhanja, tkanja in predvsem snage in reda. Navadno si izmed zunanjih gojenk poiščemo najpridnejše, ki ostanejo kot notranje gojenke pri nas. Sedaj imamo deset takih deklet in tri izmed njih si posebno prizadevajo za zgledno, čednostno življenje; saj je njih iskrena želja, da postanejo redovnice. In res bo najboljša izmed njih kmalu sprejeta v novicijat. Ostale, ki ne čutijo v sebi poklica za redovniško življenje, bodo postale vrle krščanske žene. Na ta način se nam je posrečilo, ustanoviti že precej krščanskih družin.

Na praznik Vseh svetnikov smo imeli v naši mali kapelici genljivo pobožnost. Tri naše notranje gojenke, od dobrotnikov v Evropi odkupljene deklice, so pristopile prvič k mizi Gospodovi. Eden naših o. misijonarjev jih je z največjo skrbnostjo pripravil na ta prelepi dan in deklice so se veš ta čas res zgledno obnašale. Ko se je naposled približal tako željno pričakovani dan, niso zadnjo noč pred praznikom od samega hrepenenja in ljubezni vso noč zatisnile očesa; štele so ure in trenutke, ki so jih ločili od njih Ljubljenca. Ko smo jih drugo jutro oblekle v bela oblačilca, so dejale v otroški preprostosti: »Naše duše so še mnogo bolj bele in blesteče kakor naša obleka in pajčolani.« Z veselimi, žarečimi očmi so se nam po sv. opraviilu zahvaljevale, zagotavljajoč, da tega prelepega dne ne pozabijo nikdar. Res, da je bil njihov krstni dan lep in genljiv, vendar se nikakor ne dá primerjati sreči, imeti Jezusa v svojem srcu.«

Iskrica.

Mili darovi, darovani misijonom v **sedanjih težkih časih**, imajo dvojno vrednost in dvojno zasluženje, tako radi težkih žrtev, ki nam jih nalagajo, kakor tudi radi neizrečeno nujne potrebe, v katerih olajšavo je misijonska miloščina določena.

(G. L. P. T.)

Velikonočni prazniki v Afriki.

Neki misijonar iz družbe belih očetov opisuje v sledečem, s kako sveto vnemo se njegovi novokrščenci pripravljajo na sveti velikonočni praznik. On piše:

»Praznovali smo krasno Veliko noč. Mnogoštevilne kočee za zunanje kristjane so bile prenapolnjene; tudi šolske prostore in verande smo spremenili v spalnice. Kljub temu je moralo mnogo ljudi prenočevati pod milim nebom.

Bil je genljiv prizor, ko so zadnje dni cvetnega tedna moške, žene in otroci v gruclah po 10 do 12 oseb prihajali v misijon. Vsak je nesel na glavi malo zalogo živil za prihodnje dni. Bogatejši so pač prinesli s seboj tudi kako kuro ali kozo, da jo ob praznikih zakoljejo in pripravijo sebi in svojcem boljše kosilo. Matere so imele razen tega še svoje malčke na hrbtu. Mnogi so prišli dva do tri dni daleč in to pogosto po slabih potih, skozi močvirja, kjer so večkrat bredli do prsi globoko po blatu. Toda teh pobožnih ljudi ni moglo nič zadržati, da se ne bi udeležili po strogo preživelem postnem času velikih duhovnih vaj in velikonočnega sv. obhajila, ki so ga prejeli v resnici z genljivo pobožnostjo.

Od pepelnice srede so se ti vrli kristjani s strogim postom pripravljali na Veliko noč. Zdržali so se vsake mesne jedi in zauživanja masti ter jedli samo enkrat na dan, in sicer proti večeru. O kaki oprostitvi niti govora; vsak bi si kaj takega štel za sramoto.

Na cvetno nedeljo je bilo v misijonu zbranih okrog 3500 kristjanov. Ob petih zvečer so se pričele velike duhovne vaje, ki so se končale velikonočno nedeljo. Vsak dan trikrat jih je boben poklical v cerkev k pridigam in enkrat h križevemu potu. In ko je boben prvič zaropotal, je med prej tako živahno vrvečo množico nastal popoln molk, ki je trajal do konca duhovnih vaj, tako da misijonarjem ni bilo potrebno niti enkrat jih k temu nanovo opozoriti. Tako visoko znajo naši novokrščenci ceniti vrednost duševne zbranosti.

Med potjo v cerkev in domov so molili sveti rožni venec, govorili pri svojih opravkih le najpotrebnejše, hodili zgodaj k počitku in zjutraj jih je že ob četrti uri čakala velika množica pred cerkvenimi vrati. Ni mi treba omenjati, da so se naši kristjani na ta način izborno pripravili na zakrament sv. pokore in storili dobre sklepe. Vsi trije misijonarji smo bili večinoma po ves dan v spo-

vednici in vendar niso mogli do Velike noči vsi opraviti sv. spovedi.

Radi prevelike množice ljudstva smo za Veliko noč postavili oltar zunaj na prostem ter ga okrasili s cvetjem in palmovim listjem. In tam se je ob prisotnosti šest do sedem tisoč pobožnih vernikov opravila najsv. daritev neomadeževanega velikonočnega Jagnjeta, pri kateri so vsi s svetim navdušenjem prepevali veselo »Alelujo — Gospod je vstal!«

Po službi božji so kristjani obkolili misijonarje ter jim voščili vesele praznike, se jim zahvaljevali in izražali svoje priznanje. Še dvanajst dni po praznikih so misijonarji neutrudno spovedovali, preden so vse svoje ljube ovčice zadovoljili. — Ni li ta izredna vnema podobna oni prvih kristjanov v začetku krščanstva?! —

Pismo zamorskega bogoslovca Mihaela Jawe na svoje dobrotnike.

To pot nam je v veliko veselje, priobčiti pismo zamorskega bogoslovca, katero piše svojim dobrotnikom, rodbini V. v Mali Nedeji, Štajersko. Pripomogli so k ustanovi prostega mesta za enega zamorskega bogoslovca. In prvi, ki uživa to dobroto, je Mihael Jawe. Pismo se glasi:

Katigondo, Veliko semenišče v Ugandi, 15. jan. 1920.

Spoštovani dobrotniki!

Moji ljubi dobrotniki, z velikim veseljem Vas pozdravljam in Vam želim ves blagoslov našega Gospoda Jezusa Kristusa!

O, moji spoštovani dobrotniki, kakšno ljubezen ste mi izkazali! Naj Vas Vsemogočni, ki ste k temu velikemu dejanju ljubezni pripomogli, s svojo bogato milostjo obdari! Obljubim, da bom za Vas molil, posebno vsak dan pri sv. obhajilu!

Dovolite, da se Vam predstavim. Jaz sem Muganda. (Tako imenujejo prebivalce iz Ugande.) Vendar nisem bil rojen v starem kraljestvu Ugande, ampak v novi provinci Bunjoro. Moj oče se je v spremstvu poglavarja podal tja takoj, ko so ta kraj zasedli.

Oče in mati sta mi oba umrla leta 1915. Jaz sem bil takrat v malem semenišču. Moj oče je postal kmalu kristjan, ko so misijonarji prišli v te kraje. Vse svoje krščanske dolžnosti je zvesto izvrševal. Mati pa je ostala poganka. Kljub temu so se

naši starši ljubili; in mati nas je dobro vzgojila. Umrla je nagle smrti in jaz ne vem, če je pred smrtjo še prejela sv. krst. Mojemu očetu je bilo ime Mavricij.

Rojen sem bil 1. 1898. in kmalu nato, 3. septembra, sem bil krščen. Prvo sv. obhajilo sem prejel leta 1908. in še isto leto sv. birmo. Leta 1914. sem bil sprejet v malo semenišče; podal sem se tja z velikim veseljem. Po preteku 5 let so me poslali v veliko semenišče; sedaj sem tukaj pet mesecev.

Poznam le eno željo: delati za ljubega Boga! Trudim se, da bi se dobro učil, in iz vse duše hrepenim po duhovskem stanu. Vendar k temu potrebujem Vaše pobožne molitve.

Jaz Vas nikdar ne morem pozabiti in vsak dan prosim Boga, da bi Vas blagoslovil.

Jaz, Vaš otrok, ki Vas nikdar ne more pozabiti

Mihael Jawe.

Pripomba predstojništva: Mihael je sedaj pet mesecev v »velikem semenišču«. Vsled svoje pobožnosti, dobrega duha in veselosti napravlja na vse dober vtis.

Opomba. Vsota za enoletno vzdrževanje enega semeniščnika znaša 200 frankov.

Z vsoto 5000 frankov se zagotovi vedno trajajoča ustanova za vzgojo zamorskih duhovnikov. Ko dokonča eden svoje študije, stopi drugi na njegovo mesto. Kolik blagoslov za Afriko in domovino!

Križarska vojska molitve za Afriko.

Ljuba Mati božja je nekoč v prikazni rekla sv. Brigiti: »Moja hči, mnogo ljudi ne ve, s kolikimi prednostmi je Gospod odlikoval mojega ženina svetega Jožefa, in kako velika je moč njegove priprošnje za one, ki se mu priporočajo. Vedi, da je sv. Jožef mogočen posredovalec ubogih grešnikov pri neskončni pravici božji. Zahvaljuj se ljubemu Bogu za to razodetje in potrudi se, da boš vse svoje življenje sama gojila in tudi med drugimi razširjala prav otroško pobožnost do sv. Jožefa. Priporočaj se mu v vseh svojih potrebah in zadevah; kajti vedi, da Najvišji usliši vsako njegovo prošnjo. Na priprošnjo sv. Jožefa ima ljubi Bog za ljudi pripravljene velike in izredne milosti.«

Dragi prijatelji misijonov! Dne 13. aprila obhaja sv. Cerkev praznik varstva sv. Jožefa in devet dni prej, torej od 4. aprila, priredi Klaverjeva družba križarsko vojsko molitve. V vrste svojih borilcev, ali bolje rečeno, molilcev vabi vse blago misleče

duše in razpošilja v ta namen brezplačno in v poljubni množini tiskano »Spravno molitev k presv. Srcu Jezusovemu za afrikanske zamorce«, ki naj bi jo ob času devetdnevnicemolilo tisoče in tisoče za bližnjega čutečih src.

(Vendar sprejmemo hvaležno kak milodar za to, da se poravna poštnina in pošiljatev.)

Ta molitev je prevedena v skoro vse evropske jezike in celo v enega afrikanskega ter jo kralj Bazutov, kakor poroča neki misijonar, vsak dan prav goreče opravlja. Društva in šole lahko to pobožnost opravljajo skupno, če le mogoče prej omenjenih devet dni; tudi pri mesečnih shodih bi bila ta pravna molitev prav umestna. Predstojnike in dušne pastirje vabimo, naj jo blagovolijo naročati in razširjati. Saj je ta molitev vroča prošnja k presv. Srcu Jezusovemu, sv. Jožefu in sv. Petru-Klaverju. Gotovo je skupna, združena molitev za nesrečne afrikanske narode, ki jih je razen dolgoletne svetovne vojne obiskavala tudi tako strašna kuga in lakota, zelo potrebna. Na tisoče in tisoče jih je umrlo zlasti vsled lakote. In tu ne gre samo za njih časno življenje, ampak še posebno za zveličanje njih neumrjoch duš.

Radi pomanjkanja misijonarjev bi morali postaviti prav mnogo katehistov, a kje vzeti potrebnih sredstev? Žetev je velika, a manjka delavcev. Sprosimo od Boga sredstev, da misijonari morejo najeti delavcev, in zmağa bo naša. Tudi protestanti in prostozidarji so na delu. Zato katoličani nikakor ne smemo zaostati.

Slovesnost proglasitve mučencev iz Ugande za blažene.

Sv. Cerkev, ki je med trumo svojih mučencev štela že tisoče prebivalcev Afrike, a še nobenega črnca, je dne 6. junija 1920 slovesno sprejela 22 črnih mučencev iz Ugande med število blaženih. Bila je genljiva slovesnost, ki nam jo opisuje navzoča sodalinja Klaverjeve družbe sledeče:

Notranjost bazilike sv. Petra je odeta v blestečo praznično opravo. Z mogočnih stebrov vise dragoceni, z zlatom okrašeni damastni zastori. V ozadju bazilike, pod škofovskim sedežem sv. Petra, ki ga obdaja kovinast prestol, katerega nosijo velikanski kipi štirih najslavnejših cerkvenih očetov, je postavljen oltar. Nad oltarjem se nahaja še razgrnjena slika črnih mučencev, mojstrsko delo Bartolinijevo. Tudi ob vhodu v cerkev je pritrjena slika, predstavljajoča njihovo mučeniško smrt, istotako še zakrita očem mnogobrojne množice. V apsidi so na

desno in levo postavljene tribune, ki se vrstoma dvigajo vedno višje v ozadje. Ondi so pripravljeni prostori za odlične slavnostne udeležence. Ves ostali prostor velikanske cerkve, od vhoda do papeževega oltarja pa je določen za ljudstvo. Že zgodaj se začnejo polniti prostori raznih dostojanstvenikov. Med slavnostnimi gosti zapazimo veliko število afriških škofov iz družbe belih očetov. Tu vidimo n. pr.: apostolskega vikarja Ugande, škofa Streicherja, v spremstvu dveh črncev, ki sta bila nekoč tovariša blaženih mučencev, a kljub stanovitnemu spoznavanju sv. vere nista dosegla mučeništva. Sedaj pa imata čast, prisostvovati beatifikaciji svojih nekdanjih tovarišev. Obležena sta v krasna črna, s srebrom pretkana oblačila in odičena z redom, ki jima ga je podelil sv. oče Benedikt XV. Dalje vidimo apostolskega vikarja ob Zgornjem Kongu, škofa Roelensa, ki ga spremlja črni duhovnik Stefan Kaoze, potem naslednika kardinala Lavižerija na nadškofijskem sedežu v Alžiru, msgr. Lecynauda, s svojim tajnikom, apostolske vikarije: škofa Sweena iz Nijanze, škofa Leonarda iz Unyanyembe in škofa Lemaitreja iz francoskega Sudana. Vrhovni predstojnik družbe belih očetov, škof Livinhac, ki je bil za časa krvavega preganjanja kristjanov škof v Ugandi, se žalibog radi visoke starosti ni mogel udeležiti lepe slavnosti ter je namestu sebe poslal kot zastopnika preč. o. Giraulta. Prišli so tudi drugi misijonarji družbe belih očetov. Istotako od kardinala Lavižerija ustanovljena kongregacija belih sester (sestre naše ljube Gospe iz Afrike) je bila zastopana po prvi vrhovni asistentinji in provincialni predstojnici Ugande in Zgornjega Konga. Razen tega so bili navzoči zastopniki in zastopnice mnogoštevilnih moških in ženskih redov in kongregacij, tudi družbe sv. Petra Klaverja. Posebno zanimanje so vzbujali dijaki kolegija za Eritrejo, ki so došli v spremstvu abesinskega duhovnika.

Okrog 10. ure se začne slovesnost. Vatikanski kapitel z nadduhovnikom kardinalom Merry del Valom pride k oltarju in se vstopi na epistelsko stran. Prostore na evangelijski strani so zasedli kardinali kongregacije sv. obredov, kakor: kardinal Vico, kardinal Vanuteli, kardinal Granito Pignatelli di Belmonte, kardinal Cagliero, kardinal Frühwirth in kardinal Gaspat. Prostori levo in desno od apside do papeževega oltarja so določeni za uradnike, škofo in prelate kongregacije sv. obredov.

Sedaj stopita o. Burtin, generalni prokurator belih očetov, in msgr. Verde, tajnik kongregacije sv. obredov, pred prefekta kongregacije sv. obredov ter prosita, naj se prehere

odlok o proglasitvi blaženih. Njega eminenca ga pošlje k nad-duhovniku bazilike, da jim on da dovoljenje za to. Ko se je to zgodilo, prebere arhivar vatikanskega kapiteljna na prižnici, počasi in glasno, pomenljivi odlok, nakar vsi navzoči spoštljivo vstanejo. In sedaj med slovesnim zvonjenjem zvonov pade zavesa s slike nad oltarjem. Tisoče lučic zažari in razsvetli krasen prizor, predstavljajoč blažene mučence, kako se v dveh skupinah na oblakih neba dvigajo proti prestolu presv. Trojice. Prva skupina predstavlja 13 mladostnih kraljevih plemičev s svojim voditeljem Karlom Luanga na čelu, vsi z lilijo nedolžnosti v rokah. V drugi skupini se nahaja 7 odraslih spoznavalcev s palmovimi vejami v rokah, na čelu jim neustrašeni Matej Murumba. In medtem, ko žvonijo zvonovi in so oči vseh uprte v genljivo sliko, doni veličastni »Te Deum« zmagoslavno po velikanski hiši božji. Bil je trenutek nepopisne radosti, nepozaben vsem udeležencem. Ko so se opravile običajne molitve v čast novim blažencem in se blagoslovila njih slika, se je pričela sv. maša v čast novim blažencem, katere slovesnost je poviševalo krasno klasično petje društva »Giulija« s svojimi angelskimi glasovi.

Pri slovesnem sv. blagoslovu popoldne je nove blažence počastil tudi sv. oče. Ob pol štirih prikoraka švicarska garda in zasede vse izhode; nji je sledila palatinska garda in orožništvo, vsi v praznični opravi. Zopet so se napolnili sedeži s častnimi gosti, tribune in obširni prostori veličastne bazilike z dostojanstveniki, gosti in pobožnimi verniki. Okrog pol šestih pride sv. oče, za njim njegova častna straža in papežev dvor. Papež Benedikt najprej počasti Najsvetejše, nato pa se poda v kapelo žalostne Matere božje, kjer se vsede na škrlatno barvan prestol. V spremstvu sedmih kardinalov ga neso skozi srednjo ladjo, sv. oče pa medtem na vse strani blagoslavlja ljudstvo. V prezbiteriju, desno od konfesije, stopi sv. oče s prestola ter poklekne ob znožju oltarja, nakar se izpostavi Najsvetejše in zapoje himna »O salutaris hostia«, kakor tudi himna blažencem. Nato je incensiral Najsvetejše in po kratki molitvi k blaženim je donel iz tisoč grl »Tantum ergo«. Ob koncu podeli kanonik sv. Petra blagoslov z Najsvetejšim.

Po blagoslovu stopi preč. škof Streicher, spremljan od obeh črncev, tovarišev blaženih mučencev, pred sv. očeta ter mu izroči bogato okrašeno srebrno skrinjico s sv. ostanki novih blažencev, dalje krasno vezano knjigo o njihovem življenju in smrti, njih sliko in umeten šopek cvetlic. Med izročitvijo darov je godba igrala lepo pesem.

Potem sv. oče zopet zasede prestol in nesejo ga med otroškim navdušenjem in spoštljivimi pozdravi množice po isti poti, kot je prišel, nazaj.

Nato zapuste tudi dostojanstveniki svoje prostore in v spodbudnem redu odidejo iz svetišča; izprazni se tudi tribune in vsa množica se razlije po velikanskem trgu pred cerkvijo sv. Petra, kjer pa je ljudstvo še enkrat hotelo videti misijonarje in zlasti oba črnca ter jim čestitati.

Na večer je bilo pročelje cerkve sv. Petra bajno razsvetljeno, in 8. junija ter oba naslednja dneva se je v cerkvi Sant Andrea delle Fratte vršila slovesna zahvalna tridnevnic. V ta namen so prenesli slike blaženih iz cerkve sv. Petra semkaj. Vsak večer je bila pridiga, v kateri so se proslavljale in vernikom priporočale čednosti blaženih mučencev, zlasti njih čistost in stanovitnost v sv. veri. Udeležba je bila vedno zelo velika, zlasti od strani mož in mladeničev.

Naj bi kri mučencev postala seme mnogoštevilnih novih kristjanov in krasen zgled njihovih čednosti naj bi našel mnogo posnemovalcev! Predvsem pa naj njih zmagoslavje nas navduši k neutrudnemu delu in požrtvovalnosti v prid afriškimi misijonom!

Črni kralj dežele Bazuto.

P. Vagate, misijonar oblatov Brezmadežnega spočetja, piše z dne 20. novembra 1918 Družbi sv. Petra Klaverja: »Že dolgo nisem imel priložnosti, Vam kaj novega poročati. Vendar danes čutim srčno potrebo, ponovno izreči svojo iskreno zahvalo za mnogoštevilne cerkvene predmete, ki ste mi jih poslali pred kakimi tremi leti. Ti predmeti so služili za dostojno opremo kraljeve kapele sv. Ludovika, ki jo je sezidal zamorski kralj N a t a n a e l. O tem Vam hočem nekaj poročati.

Kralj daje najlepši zgled svojim podložnikom in vsej okolici, ter je v veliko tolažbo tamkajšnjemu misijonarju. Gotovo se ne morem pritoževati o njem, saj je danes še bolj vdan molitvi kot za časa svoje priprave na sveti krst, ki ga je prejel pred petimi leti. Vsak teden gre k svetemu obhajilu. Če mu njegovo zdravje ne pripušča iti v cerkev, ker zadnji čas je bolj slabega zdravja, tedaj poklekne v svoji sobi pred lično opravljen oltarček, da tamkaj opravi svoje pobožnosti. Ta oltar je okrasil s podobo presv. Srca

Jezusovega in preblazene Device Marije; tudi slika vladajočega svetega očeta ima častno mesto v kraljevi molivnici. Kip preblazene Device Marije, katero ste mu Vi poslali, si je zase pridržal in v njej skazuje Materi Božji največje čiščenje. Pred tem oltarjem gorita vso noč dve sveči, ki naj ga spominjata, da je v svetišču. Enako blaga in pobožna kot kralj je tudi njegova soproga, kraljica Veronika, s katero skupno opravlja svoje molitve. Kot mi je kralj sam pripovedoval, moli vsak dan »Spravno molitev k presv. Srcu Jezusovemu za spreobrnjenje afriških zamorcev«.

Tako sem Vam v kratkih potezah orisal življenje črnega kralja, ki je bil pred osmimi leti še cel divjak in pogan in o imenu božjem niti slišati ni hotel. — Molimo, da ohrani ljubi Bog njegovo srce zvesto sveti veri, ker neprecenljive važnosti je to za spreobrnjenje podložnih k pravi veri, in razširjanje krščanstva v njegovi deželi!

Šala inresnica.

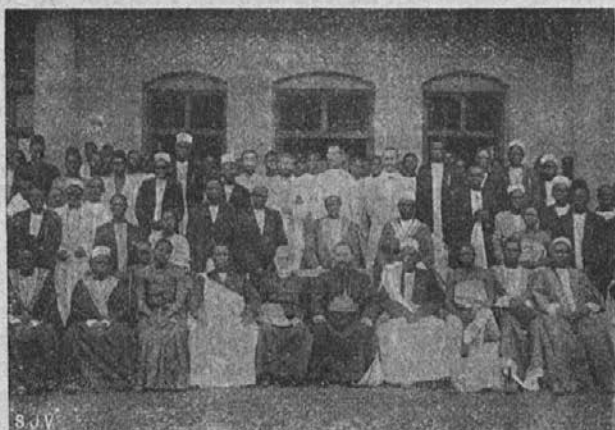
Matej Kizule je bil najboljši orožar kralja Ugande. Zato ga je siloviti vladar visoko cenil in mu podelil mnoge ugodnosti. Ni se mu torej bilo tako zelo bati, da ga ujamejo in umorijo in vsled tega je neustrašeno obiskoval misijonarje. Nekega dne pa mu reče kralj: »Vem, da moliš in zahajaš v misijon. Dal te bom torej umoriti ali ti vsaj odrezati ušesa.« Zato je Kizule drugi dan pri svojem obisku šaleč se misijonarjem pokazal svoja ušesa, češ: »Poglejte še enkrat moja ušesa; niso več moja, kajti kralj mi jih hoče v kratkem odrezati.«

Večno plačilo.

»Veselite se in vriskajte, kajti vaše plačilo je obilo v nebesih!« Nekoč se je od človeka zahtevala nesebična ljubezen, kakor da bi morali ljubiti Boga, ne da bi mislili na svojo časno srečo. To bi bilo zelo popolno, a ljubi Bog nam vse to olajša. Smemo in moramo se veseliti, da imamo plačnika sleherne zvestobe in čednosti, pri katerem ni zastoj noben zdihljaj, ki ne spregleda niti najmanjšega premagovanja, ne pozabi nobene tihe žrtve. Veselje nad večnim plačilom daje pogosto naši revščini edino moč, da ostanemo stanovitni. Ne daj si vzeti veselja nad lepimi nebesi! Potrebuješ ga.

Iz Škofje Loke.

Zanimivo je letno poročilo misijonskega odseka v Marijini družbi škofjeloški, ki kaže, koliko dobrega se lahko stori s plemenito voljo. Nabralo se je v vsem letu nad 12.000 K za misijonske namene. Odkupilo se je samo v zadnjih dveh mesecih 17 poganov. Vse to priča, kako vneto deluje ta misijonski odsek. Priredil je na sv. Treh kraljev dan misijonsko slavnost, pri kateri so se vrstili spodbudni govori in v srce segajoče deklamacije (opis žalostnih razmer v poganskih krajih). S to prireditvijo se je nanovo poživilo že itak veliko navdušenje za misijonsko delo. Bog blagoslovi že naprej ta vneti misijonski odsek!

Sir Henrik, vrhovni predstojnik misijonske družbe sv. Jožefa v Mill-Hillu, na svoji vizitaciji po Ugandi.

V sredi sivolasi starosta Sir Henry, na levo škof Biermans, apostolski vikar Zg. Nila, na desno Stanislav Mugwanja, justični minister Ugande, poleg n'ega princezin'a Marija Kamuhanda, kraljeva sestra, katere spreobrn'enje sedaj pripovedujemo. Poleg škofa Biermansa: Pokino, poglavar provincije Budu, dal'e Sara, hči Mugwanja, sedaj žena princa Jožefa. Ostali so misijonarji, zamorski poglavarji in drugi kristjani.

Usoda žene v poganstvu,

Piše o. Pedron, misijonar ob Kongu, Afrika.

Celo omikani poganški narodi starega veka, Rimljani in Grki, niso žene višje cenili kot navadno blago ali igračo možu. Šele krščanstvo ji je pridobilo stališče, ki ji gre, da namreč ni sužnja, ampak družica svojemu možu. Ako katoliški misijoni dobe v last kako deželo, se tudi tam kaj kmalu predrugači žalostna usoda sedanje poganške žene, ki kmalu razume, da ima tudi ona svoje pravice kot človeško bitje. In mnogoštevilna mlada dekleta, ki so jih poganški poligami za blago iztržili od njih domačih, zapuste svoje gospodarje in pridejo v misijon, da si s krščanstvom pridobe tudi pravico, voliti si moža po svojem srcu. — Zavetišče za mlada dekleta in žene v Betu je tolažba za misijonarja in blagoslov za vso deželo. Pretekla so komaj tri leta od njegove ustanovitve. A že ni menda v teh krogih več dekleta, ne žene, kojih usoda se ni zdatno zboljšala, bodisi da so našle zavetje v misijonu ali da njih gospodarji lepše ravnaajo z njimi iz strahu, da jim ne bi pobegnile. Nad trideset krščanskih nevest je že izšlo iz tega zavetišča in nad šestdeset se jih še pripravlja na svoj bodoči poklic. Vsoto za odkup žene ali deklice je določila deželna vlada in znaša 100 frankov. Blagoslovljeni oni, ki nam bodo pripomogli rešiti mnogo teh ubogih bitij.

V poganškem Lobayu je žena še vedno sužnja in orodje moževih strasti. Opravljati mora vse delo sama in nositi najtežje tovore. Žalostno jih je videti in vselej me je bolelo srce, ko sem proti večeru opazoval celo vrsto starih in mladih žensk, obloženih s težkimi bremeni in pogosto še z otrokom v naročju, ki so se vračale s težkega dela, medtem ko so možje s sulico na rami, ponosno in složno korakali za njimi.

Spreobrnjenje črne princezinje.

(Dalje.)

Iz Kampale so vedli princezinjo, kakor nekoč Jezusa od Pilata do Heroda, h katikiru Apolonu.

»Zakaj hodiš molit h katoličanom?« začne prvi minister svoje izpraševanje. »Ali se hočeš tudi ti zaplesti v njihove lažnive mreže in moliti podobe? Pomisli na svojo odlično, visoko dostojanstvo, na čast, ki jo uživaš kot

kraljica-sestra! Vse to ti bo odvzeto, v siromaštvu in bedi boš poginila kot najpreprostejša ženska. Že so se začeli norčevati iz tebe.«

Po vsem tem modrovanju je ostala deklica popolnoma mirna. Katikiro poskusi svojo srečo še s prošnjami in sijajnimi obljubami, toda zaman. Mladenka odvrne mirnodušno:

»Se bodo li ti zakladi, katere mi ponujaš, spremenili v ključe sv. Petra, kateri edini morejo odpreti nebeška vrata?«

Krasne besede, katere je sv. Duh, razsvetljevalec svetih spoznavalcev in mučencev, položil štirinajstletnemu otroku v usta.

Novi Sinfronij se je znašel pred novo nedolžno Nežo.

8. s e p t e m b r a. — Vladar Apolo se je sam podal v stanovanje mlade princezinje, ki je bila ondi v družbi svoje bolne matere in nekaterih drugih katoliških žen. Samosi'než zapodi vse iz hiše, tudi Namasole (kraljico-mater, naslov Kamuhandine matere). Bridko se je pritožila Veronika nad tem ravnanjem, rekoč: »Ali se je kdaj slišalo, da bi se iztirala mati iz hiše lastnega otroka? Enkrat ste mi že uropali moje dete; sedaj, ko se je vrnilo k meni, mi ga hočete zopet iztrgati, kot bi ne bila njegova mati!«

»Nisem prišel s teboj se prepirat,« odvrne cinično minister. »Glej, da mi izgineš izpred oči in ne predrzni se več, prestopiti praga te hiše!« Nato se obrne k hčerki Karemovi, rekoč: »Dal sem te danes dvakrat poklicati. Zakaj nisi prišla?«

»Ker je deževalo, nisem mogla iz hiše,« odvrne Kamuhanda.

»Ker je deževalo,« jo oponaša Apolo. »A jaz sem vendar šel iz hiše, kljub temu, da je deževalo.«

»Zato pa si tudi samo navaden mukopi,« odvrne ponosno princezinja. »Kaj pa je na tem, če greš ti v dežju z doma?«

Silno je ministra jezila ta govorica, vendar se premaga ter naznani Kamuhandi v imenu vlade:

»1. Brez njegovega izrečnega dovoljenja ne sme nikogar obiskati.

2. Nikdar več ne sme iti v katoliški misijon.«

Preden odide, do' oči ljubeznivi »oče« Kamuhandin, kakor se je kaj rad nazival, svoji varovanki stražnika, ka-

teri, kakor je mislil, bo skrbel za natančno izvrševanje njegovih ukazov.

13. s e p t e m b r a. — 10. septembra je hotela princezinja obiskati misijonske sestre. Kar jo v bližini prestolice drugega vladarja, Mugwanya, napade pet mož. Bili so njeni lastni podložniki, najemniki.

»Kam greš?« zakričijo nad svojo gospodarico.

»Grem k misijonskim sestram.«

»Ali ne veš, da ti je prepovedano, iti tja? Zapaliti hočemo hiše, katerih prag boš prestopila.«

»Toda jaz hočem tjakaj!«

»Odvedemo te k ministru Apolonu.«

»Tega ne boste storili!«

Razjarjeni hočejo vohuni Apolovi deklico zvezati, toda ona se jim odločno postavi v bran. Suva jo in pretepajo, dokler se ji končno ne posreči uiti svojim preganjalcem v hišo Mugwanya, ki razen svoje časti kot sovladar zavzema tudi naslov ministra pravosodja.

»S kakšno pravico,« vpraša sodnik napadalce, katere so mu kmalu nato privedli, »se drznete lotiti celo princezinje?«

»Imamo ukaz za to.«

»Kdo vam ga je dal?«

»Katikiro Apolo.«

»Kakšen je ta ukaz?«

»Stražiti Kamuhando.«

»Zakaj ste torej prestopili to pravico kot čuvarji ter princezinjo pretepali? Ni li ona vaša gospodarica?«

»Apolo nam je zapovedal. Ako vas ne uboga, udarite!« je dejal. »Po tem smo se ravnali.«

Ob vsakem drugem času, kakor za diktature Apolove, bi se tako nasilstvo nad osebo kraljeve krvi kaznovalo s smrtjo. Toda Apolo, prvi vladar, je postal od časa svojega povratka iz Anglije nedotakljiva osebnost, katere ni imel nihče pravice soditi.

Zato se tudi Mugwanya zadovolji s tem, da odposlanca svojega tovariša z zaničevanjem odpusti. Mladi deklici pa prijazno svetuje, naj se v spremstvu svojih stražnikov mirno poda na svoj dom, kar se je tudi zgodilo.

Med 165 katehumeni, kateri so istega dne v katedrali v Rubagi prejeli svetj krst, še je nahajala tudi Mubito, ena izmed služabnic kraljice-sestre. V sladki radosti in ponosna na svoj rožni venec, ki ga je imela okrog vratu — znamenje novokrščencev — je hitela Zofija (to je bilo njeno

krstno ime) k svoji mladi gospodarici, želeč ji naznaniti svojo srečo.

Toda dospevši do stanovanja, ji ukaže stražnik, naj takoj spravi svoje stvari in nemudoma zapusti hišo, kajti princezinja ne sme imeti v službi nobene katoličanke.

Drugi dan obiščeta Kamuhando dve misijonski sestri, da jo zagotovita našega prijateljstva in sočuvstvovanja. Po svojem povratku mi poroča ena izmed njiju: »Ne morem Vam popisati, kako sva osrečili ubogo dete s svojim prihodom. Našli sva jo v hiši njene matere. Na pragu je čepel njen stražnik, kateri je nikdar ne zapusti. In tako je bil ta človek priča naših pogovorov, za kar sva se pa malo zmenili. Ko izraziva Kamuhandi svojo skrb, da jo utegnejo še bolj strogo zastražiti, če ne celo odvesti drugam, živahno odvrne: »Lahko odvedejo moje telo, a duša je moja, te mi ne morejo iztrgati!«

Prinesli sva ji na njeno prošnjo knjigo »Življenje svetih mučencev«, da v zgledih sv. Filomene in sv. Neže zajema novega poguma za nadaljnje boje.

Mati Kamuhande, vsa v skrbeh za svojo hčerko, katera je tudi ponoči pod nadzorstvom stražnikov in nekaterih protestantovskih žen, se kljub prepovedi kati-kirovi poda v stanovanje svoje hčerke, kjer si zraven nje pripravi ležišče.

(Konec sledi.)

Kronika Družbe sv. Petra Klaverja.

Julij.

Rim, 5. julija. Generalni tajnik društva sv. Frančiška Ksaverija, dr. Louils iz Ahéna, je obiskal danes našo vrhovno voditeljico in ji prinesel vesela poročila iz naše podružnice v Kolinu. Ogledal si je tudi z veliko blagohotnostjo in zanimanjem naše delavnice, društvene prostore in muzeje. — **12. julija.** Naša vrhovna voditeljica je bila danes sprejeta v avdijenci pri prevzvišenem kardinalu Camseiju. Visoki dostojanstvenik, ki se vedno zelo zanima za vse naše naprave, se je zelo pohvalno izrazil o ustanovi razširjanja katoliškega afriškega tiska ter svetoval gospé grofici, naj v svrhu dobave denarnih sredstev to prekornostno napravo skuša razširiti tudi v Ameriki. — **20. julija.** Vrhovni predstojnik družbe Jezusove, brat naše vrhovne voditeljice, je danes prvič, odkar je bil leta 1915, volen za generalnega predstojnika te družbe, maševal v naši kapelici. — **29. julija.** O. Salezij, iz Družbe misijonarjev naše lube Gospe Tolažnice, je danes v spremstvu svojega upravitelja obiskal našo vrhovno voditeljico in ji poročal o svojem misijonu v Keniji. Našim cenjenim čitateljem je znan po svojih mičnih povestih, pismih in člankih, katere je »Odmev« večkrat prinašal. Misijon v Keniji obeta najlepše sadove;

zato ga toplo priporočamo velikodušnosti blagih dobrotnikov. In to tembolj, ker razširjevalci krivih vir, ki razpolaga'o z bogatimi denarnimi sredstvi, skuša'o ondotne zamorce zase pridobiti. Tolažljivi znak napredovanja naše sv. vere je veliko nagn'enje ondotne mladine k deviškemu življenju. V semenišču se naha'a že lepo število go'encev in izmed mladih deklet se je okrog 40 odločilo posvetiti se Bogu. Velika ovira za razširjenje sv. evangelija pa je suženjsko ravnanje z ženo, ki jo starši že kot nežno dete prodajo kakemu bodočemu snubaču. Zato so prispevki za odkup deklet izvanredno dobrodošli.

Ljubezen je iznajdljiva,

tudi ljubezen do misijonov. Neki preč. g. kaplan piše: »Poslanih 320 kron je uspeh dveh zbirk povodom dveh z eni-tovanijskih gostij, kjer sta nastopila dva črna zamorska otročiča, in sicer deček kot gratulant in drugi kot zamorska deklica, ki je v vezani besedi prosila navzoče goste, naj jo odkupijo in rešijo sužnosti.« Da je prošnja črnih otročičev našla dobra srca, izpričuje lepa vsota, ki so jo gostje darovali za misijone. Blagi duhovnik je mnenja, da so take in podobne slovesnosti, zlasti na deželi, kaj lepa priložnost, goste, ki so ob taki priliki navadno dobro razpoloženi, pridobiti za misijonsko miloščino. Na obeh gostijah je bilo zbranih kakih 30 oseb, kar še bolj osvetljuje njihovo milosrčnost. Gotovo bo taka miloščina, dana iz ljubezni do Boga kot delo telesnega in duhovnega usmiljenja, sprosil obilo božjega blagoslova novoporočencema.

Ponatis člankov iz „Odmeva iz Afrike“ ni dovoljen, ponatis misijonskih pism in poročil le z natančnim podatkom virov.

Izdaja Klaverjeva družba v Rimu.

Odgovorni urednik: Dr. J. Jerše.

Natisnila Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

„Delajte si prijatelje s krivičnim mamonom, da vas, ko umrjete, sprejmejo v večna bivališča!“

Evangeljski svet, ki ga moramo razumeti in se po njem ravnati!

Toda, kako ga izpolnjevati? — Deliti miloščino? — Časi so tako slabi, vse je tako nepopisno drago, varčevati treba za čase sile in potrebe... Vse res! Živeti moramo in ljubi Zveličar ne zahteva, da ljubimo bližnjega bolj kot sami sebe. Časno premoženje, katero nam je podaril, smemo torej porabiti za sebe. Toda potem, ko nam je do-sluzilo, kaj naj se zgodi z njim? Ni li to vprašanje vredno tehtnega premisleka? Ne more li potem služiti še večjemu in krasnejšemu namenu, lajšati dušno in telesno bedo, po-magati k razširjanju sv. vere in tako množiti božjo čast? Prav gotovo; samo da moramo p r a v o č a s n o za to po-skrbeti, že sedaj, že danes določiti svojo voljo. In pri tem naj nas vodi edinole pravičnost in ljubezen.

Ako imamo ljube svojce, ki so potrebni naše podpore, velja tudi zanje svet ljubega Zveličarja: »Dajte svoje pre-moženje ubogim!« Ako smo pa zadostili tej dolžnosti, kaj je potem bolj naravno kot svoje časno premoženje vrniti njemu, ki nam ga je dal? — »Delajte si prijatelje« — skr-bimo s a m i; ne zanašajmo se na ona dobra dela, ki jih bodo naši dediči za nas opravili. Le prepogosto so take nade ostale neizpolnjene. — Ne odlašajmo tega velevaž-nega dejanja na zadnjo uro, ko nam bolečine in naraščajoča slabost ne bodo dopuščale mirne in proste odločitve.

NA PONOVNA VPRAŠANJA:

Za naklonitev volil (sporočil, daril in podobno) Družbi sv. Pe-tra Klaverja, ki je kot vknjižena družba pravna osebnost, zadostuje napraviti lastnoročno sledeči spis, ga podpisati ter ga hraniti na takem kraju, kjer se po smrti lahko najde.

Odredba poslednje volje.

Tem potom volim Družbi sv. Petra Klaverja za afriške misijone s sedežem v Ljubljani davka prosto glavnico . . . K, z besedami kron, ki se ima izplačati v teku mesecev po moji smrti.

Kraj in dan podpisa.

Popoln podpis imena.

Gotovejše in zaslužnejše kot testament je darilo ali založitev glavnice še za časa življenja. Družba sv. Petra Klaverja jih sprejema vsak čas z enako srčno hvaležnostjo in jamči blagosrčnim darovalcem do njih smrti za pristojne obresti in ako potrebno, tudi za povračilo glavnice.

O poklicu pomožne misijonarke.

Notranji udje Družbe sv. Petra Klaverja, cerkveno potrjene verske družbe se imenujejo »pomožne misijonarke za Afriko«, ker pomagajo afriškim misijonom iz daljave pri rešitvi neumrjočih duš. To društvo je leta 1894 ustanovila poljska grofica M. T. Ledóchowska. Iz mnogih priznalnih pisem, katere je ustanoviteljica že prejela in sicer od visokih cerkvenih dostojanstvenikov, zlasti pa od misijonskih škofov in prefektov, spoznamo, kolike važnosti je imenovana družba za razvoj katoliških afriških misijonov. Prošnje za sprejem se lahko naslovijo na Družbo sv. Petra Klaverja v Ljubljani, ki drage volje posreduje pri vrhovnem vodstvu imenovane družbe.

Škof Jarosseau, O. Cap., apostolski vikar, se zahvaljuje za prejeto pošiljatev in poroča o nje uporabi. Premilostljivi piše iz Hararja:

»Kakor skoro povsod v Afriki, so tudi tukaj prebivalci revni ter pričakujejo od misijonarja razen skrbi za njih duše pomoči tudi v časnih zadevah in potrebah. To pa nam je mogoče le, ako nas kristjani v Evropi podpirajo. O, koliko zaslužnja si nabirajo pri Bogu oni veledušni kristjani, ki se v želji po zveličanju duš tako blagodušno odzivajo Vašemu pozivu ter Vam s svojimi darovi omogočujejo, našemu apostolskemu delovanju tukaj v Afriki naklanjati tako potrebno miloščino. Brez Vas, gospa grofica, in brez miroljubne vojske junaških duš, ki se zbira pod zastavo sv. Petra Klaverja, da pridobi nesrečne črne rodove Kristusu, bi naši misijoni v Afriki sedanje strašne poskušnje ne preživeli.«

Nj. em. kardinal Filip Camassei

umrl nagle smrti v Rimu dne 18. januarja 1921. Pod kardinalom Ledóchowskim je bil rektor svetovnega Kolega Propagande, od leta 1906. do 1919. patriarh Jeruzalemski in kardinal sv. Kongregacije de Propaganda fide. Blagonaklonjen in poseben dobrotnik Družbe sv. Petra Klaverja, izkazoval ji je še zadnje tedne svojega življenja neprecenljive dobrote.

R. I. P.